

erklærede for at være høist fordærlige for Fangerne, skulde de dog have erhvervet en Ret til at blive i dem, selv om de der hver Dag bleve mere fordævede, istedetfor at komme i Fængsler, som man netop havde opført for at forbedre dem. Forbedringshuusstraf gaaer jo, som Ordet siger, ud paa at forbedre. Saaer man altsaa bedre Fængsler, vilde det dog være høist mærkbarligt, om man vilde give Fangerne en Ret til at kunne fordre at blive i et værre.

J. N. Hansen: Fangen er dømt til Forbedringshuusarbejde paa en Tid, hvor man ikke her kjendte til Cellesystemet, og hvor man vistnok aldeles ikke tænkte paa, at man saa hurtigt her vilde faae det indført. Domstolene have altsaa ikke, idet de sældte Dommen, kunnet gaae ud fra, at der skulde kunne være Tale om saa bethdelig at forandre Straffen, som det skeer ved, at Fangen overføres fra det almindelige Fængsel, hvor Fangerne opholde sig samlede, til Enkeltselle. Den Vignelse, som den ærede Rigsdagsmand brugte, passer aldeles ikke; thi der er Ingen, som kan afgjøre, om en Forandring i Straffen er en Formildelse eller ikke, uden den vedkommende Fange selv; for een Fange kan det være en Formildelse, saa at han sieblikkelig vil sige: den Forandring gjør jeg gjerne; men for en anden Fange kan Forandringen ogsaa være en stor Skærpelse af Straffen. Naar man siger: efter at vi have faaet gode Fængsler, vilde det dog være Uret, om vi ikke satte Fanger ind i dem istedetfor at lade ham blive i de daarlige, skal jeg dertil bemærke, at der kan være en Fange, som kan sige: det er en Formildelse i Straffen at komme i disse Fængsler, hvorfor jeg maa være Takkyldig; men der kan ogsaa være mange Fanger, som vilde sige: det er en stor Skærpelse af den Straf, der ved Dom er overgaaet mig, og for deres Vedkommende siger jeg, at det er en Krænkelser af deres Ret; thi hvad er det i Grunden der gjør en Straf haard? Det er, at den er haard for den Vedkommende; en Straf kan være bethdelig haard for En og meget for haard for en Anden, naagtet den er den samme. Spørgsmaalet her dreier sig om Individet; for nogle Fanger vilde en For-

andring i Straffen fremtræde som en Skærpelse, og for dem vilde det være en Krænkelser i deres Ret, naar man overførte en Straf paa dem, som ikke var kjendt her i Landet, og som altsaa Domstolene heller ikke kjendte, dengang Dommen blev affagt.

Formanden: Rigsdagsmanden for Borg Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Müller: Den ærede næstforegaaende Taletræde, at det ikke var et bestemt Forbedringshuus, hvori vedkommende Fange blev inddømt for at affone sin Straf, men at han kun blev indømt Forbedringshuusarbejde; jeg veed ret godt, at Stedet ikke gjør noget til Sagen, og jeg veed ogsaa, at der tidligere har fundet en Forstjæl Sted mellem de forskjellige Slavesanger paa Kronborg, her og andetsteds; det er imidlertid ikke Sagen, men der er her Tale om Straffarten, og det er grundforskjelligt. At Forbedringshuusstraffen tidligere egentlig ikke er bleven betragtet som et Midde til at forbedre, det vil man blandt Andet see af Motiverne til det andet Lovudkast, Sp. 571—572, hvor det hedder, at man med Hensyn til Tugthuusfangerne mere havde havt for Øie at forbedre dem, end Tilfældet havde været med Forbedringshuusfangerne.

Varfod: Jeg har paa ingen Maade kunnet lade mig overbevise eller omvende af det Foredrag, som vi nys hørte af den ærede Rigsdagsmand for Prests Amts 6te Valgkreds (S. Hage); jeg maa idag som alle de foregaaende Gange, dette Spørgsmaal har været paa Bane, staae paa det samme Punkt, som idag atter er hævdet og forsvaret af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. N. Hansen). Jeg kan ikke begribe, at man, naar engang en Fange for hvilken som helst Forbrydelse er dømt til en hvilken som helst Straf, saa vilkaarlig kan gaae hen og forandre hans Straf, idet man siger, at man formilber den; det kan Ingen afgjøre uden Fangen selv. Jeg veed vel, at Retten til saaledes at forandre en Fanges Straf fra Forbedringshuusstraf, til Cellestraf, er vedtaget